

Către: **Dlui Bolea Vladimir, Ministrul Agriculturii și Industriei Alimentare**
Dlui Radu Musteata, Director General, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor

Nr. 38/22-EC din 30 septembrie 2022

Stimate dle Ministru, Stimate dle Director General,

Asociația Businessului European (EBA Moldova) Vă adresează înaltele considerațiuni și își exprimă deschiderea și disponibilitatea comunității de afaceri de a oferi suportul și expertiza necesară, ținând cont că EBA Moldova a promovat mereu politicile prietenoase mediului de afaceri, fiind activ implicată în procesele de ajustare a cadrului legal, reflectând mereu în agenda sa angajamentele statului din Acordul de Asociere RM-UE.

În contextul obținerii statutului de țară candidat la UE, armonizarea legislației și implementarea acesteia devine o necesitate imperativă națională. Astfel, EBA Moldova reiterează următoarele subiecte stringente din domeniului agriculturii și industriei alimentare.

- **HG 938 Regulamentul privind modul de trecere a frontierei de stat a mărfurilor supuse controlului ANSA.** Necesitatea modificării Regulamentului privind modul de trecere a frontierei de stat a mărfurilor non-animale supuse controlului ANSA. Analiza de reglementare la Impactul proiectului de HG a fost dezbătut. Proiectul a fost adoptat condiționat, astfel încât să includă observații, comentarii legate de controalele ANSA și date statistice pentru a oferi transparență controalelor efectuate. Proiectul de HG se află în Ministerul Economiei pentru ultima revizuire. Totuși, nu este clar, cum argumentează ANSA în continuare neîndeplinirea pct.18 din HG 938/2018 referitor la efectuarea controalelor bazate pe analiza de risc. La ultima ședință organizată de EBA cu conducerea ANSA (online, toamna anului 2021), a fost prezentată statistica pe controalele efectuate în ultimii trei ani, de unde a rezultat că la produsele de băuturi nu au fost depistate careva neregularități la import – respectiv din ce cauza se efectuează în continuare toate trei controale la 100% din produsele care se importă? De ce nu se aplică un mecanism bazat pe analiza de risc?

- **Importul din carne de pui și porc.**

Anul curent cota la import a cărnii de porc de 5500 tone a expirat în data de 25.02.22. Tradițional, în fiecare an, această cotă expiră în lunile iulie-septembrie. Acest fapt s-a datorat în special faptului diferenței mare de preț dintre prețul cărnii de porc din țările UE (Spania, Belgia, Germania) și a celui din Republica Moldova. Procesatorii sunt interesați de carnea refrigerată care poate fi obținută doar din import, deoarece produsul local nu are calitatea necesară sau lipsește în volum suficient. Consumatorul este precaut la calitate și cererea formată pe piață este pentru produsul finit care poate fi obținut doar dintr-un anumit tip de materie primă din carne refrigerată, lipsind de pe piața internă în stocurile necesare. Pe piața regională (inclusiv la bursele de carne) se așteaptă o creștere a prețului datorită creșterii prețului la resursele energetice și gaz. Respectiv intenția procesatorilor este de procura în timp util până la escaladarea dramatică a prețurilor în condițiile în care cota pentru import va fi majorată.

Astfel, propunem majorarea contingentului tarifar pentru carnea de porc congelată/carcase prin extinderea cotei de import de la 5500 tone la 15000 tone sau eliminarea totală a taxelor vamale care la moment este 15% pentru poziția 0203 și 25% pentru carnea de semi-carcasă refrigerată. Se estimează că în RM deficitul anual de carne de porc este de 10000 tone. Importurile anuale de 5-8 mii tone și producerea locală de 30 mii

tone nu acoperă integral consumul. Ca și exemplu consumul de carne de porc în RM este de cca 23-24 kg/cap locuitor. Media în țările dezvoltate fiind de 50-60 kg/cap de locuitor.

Extinderea listei produselor sociale în speță pe categoriile: Carne de porc pe os (ne dezosată) (poziția tarifară 0203), Carne de pasăre (poziția tarifară 0207), urmează a fi revizuită sau clar expusă reieșind din faptul că produse precum carcasa de porc, carnea de curcan, rață, sau prepeliță, nu reprezintă categoria produselor sociale, ci produse din clasa premium, or prețul de achiziție a acestora este unul net diferit.

Având în vedere cele expuse, precum și în scopul declarat de protejare a păturilor sociale vulnerabile prin reglementarea prețurilor pentru produse social importante **propunem revizuirea listei produse prin înlocuirea poziției tarifare 0207 ("Carne de pasăre")** cu pozițiile tarifare care, cu adevărat, reprezintă produsele sociale importante, după cum urmează: **poziții tarifare 020712900, 020711900 și 020714400** ("Carne de pasăre pui eviscerate congelat și refrigerat, spinări și gâturi"). Considerăm că prin operarea acestor modificări, deficitul de produse precum și prețurile ridicate la acestea care se atestă la moment va dispărea, iar prețurile la produsele social importante se vor stabili.

- **Potențialul de export a produselor compuse cu ingredient de origine animalieră/produse, mezeluri din carne importata din UE.**
- **Perfecționarea cadrului legal privind băuturile alcoolice Legea 1100/2000**, în speță vorbim despre:
 - **Excluderea „dopului de dispersie”**. Actualmente suntem unica țară din Europa care solicita aplicarea unui dop de dispersie pentru produse alcoolice, argumentul fiind lupta cu produsele contrafăcute. În același timp la produsele locale nu se solicită aplicarea „dopului de dispersie”. Din acest caz, special pentru produsele de import, producătorii străini (UE, Ucraina etc.) aplica acest „dop de dispersie” pe fiecare ambalaj, costul căruia indirect se include în preț și îl suporta consumatorii finali.
 - **Eliminarea „certificatelor de conformitate”** și recunoașterea doar a certificatelor eliberate de producător. Menționăm că certificatele de conformitate nu există în țările din UE, chiar și din Ucraina au fost excluse din 2019.
 - **Eliminarea necesității prezentării pentru fiecare lot de produs plasat în piață a „setului de certificate de calitate de la producător” pe suport de hârtie**. În schimb **propunem digitalizarea acestor certificate** și accesarea acestora prin QR cod sau alta modalitate tehnologică disponibilă.

Constatăm cu regret că eforturile Guvernului de susținere a producătorilor locali, agenților economici și exportatorilor sunt expuse riscului major de a fi blocate prin nerealizarea angajamentelor asumate în cadrul Acordului de Asociere RM-UE, în speță DCFTA, cu referire la mai multe demersuri ale investitorilor străini adresate instituțiilor naționale responsabile privind nerespectarea cerințelor fitosanitare față de ambalajul din lemn la importul și exportul produselor agroalimentare și perisabile ceea ce va periclita asigurarea securității alimentare a Republicii Moldova pentru perioada imediat următoare. Din aceste considerente se impune modificarea și ajustarea cadrului legal din domeniu, după cum urmează:

- **Modificarea Legii nr. 228 din 23 septembrie 2010 „Cu privire la protecția plantelor și la carantina fitosanitară”**, transpune parțial un șir de acte juridice ale UE, care la moment sunt abrogate sau modificate esențial.
- **Modificarea Hotărârii Guvernului nr. 594/2011 și Hotărârii Guvernului nr. 558/2011** ce asigură implementarea prevederilor Legii menționate, cu legislația UE pe sectorul fitosanitar (Secțiunea 6 din Anexa XXIV-B la Acordul de Asociere).

- **Revizuirea Reglementării tehnice “Ambalarea, transportarea și depozitarea fructelor, legumelor și ciupercilor proaspete”,** aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1279/2008

Prin Regulamentul (UE) 2016/2031 au fost abrogate mai multe articole din Directiva 2000/29/CE care stabilește măsurile de protecție împotriva introducerii organismelor dăunătoare plantelor sau produselor vegetale din alte state membre UE sau din state terțe în statele membre UE, ce țin de exportul de plante și produse vegetale de pe teritoriul Uniunii Europene, inclusiv procedura de export al ambalajelor din lemn în țările Uniunii Europene de către operatori economici.

Armonizarea și ajustarea cadrului național în domeniu în termeni prioritari, vor servi un suport imperativ agenților economici autohtoni care exportă produsele respective pe piața UE. La moment legislația aplicată în Republica Moldova, menționată supra, transpune parțial un șir de acte juridice ale UE, care la moment sunt abrogate sau modificate esențial.

În contextul celor expuse, am aprecia stabilirea unei ședințe de lucru la subiectele invocate cu reprezentanții mediului de afaceri, în cel mai apropiat timp convenabil Dvs. Rămânem la dispoziția Dvs. și Vă asigurăm de tot suportul necesar în realizarea obiectivului de armonizare a legislației conform Acordului de Asociere RM-UE.

Cu deosebit respect,

Mariana RUFA,
Director Executiv
Asociația Businessului European

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: <https://msign.gov.md>

Ex: Eugen Cozmulici
Tel: 079188919